

Uddannelsesudvikling – i et professionsfagligt perspektiv

Uddannelsesudvikling – i et professionsfagligt perspektiv

Redigeret af Lene Storgaard Brok

© Forlaget UCC, 2011

1. udgave, 1. oplag

Forlagsredaktion: Christine Ploug Lindberg

Grafisk tilrettelægning og sats: Brian Langhoff, Bording A/S

Bogen er trykt hos: Bording A/S

Printed in Denmark 2011

ISBN: 978-87-91786-15-0

Kopiering fra denne bog må kun finde sted på institutioner eller virksomheder, der har indgået aftale med Copydan, og kun inden for de i aftalen nævnte rammer.

En udgivelse i serien UCC Aktuel

Forlaget UCC

Professionshøjskolen UCC

Indhold

Indledning.....	6
<i>Lone Bæk Brønsted og Unni Lind:</i>	
1. Udvikling gennem afvikling	
– Et eksempel på moderniseringsprocesser i pædagoguddannelsen	8
<i>Lene Storgaard Brøk:</i>	
2. Uddannelsesudviklere	
– En case fra læreruddannelsen Blaagaard/KDAS	22
<i>Christine Pilegaard Larsen:</i>	
3. Praksistilknytningsprojekter på Læreruddannelsen Zahle	
– En fortælling om teori og praksis set fra Linnésgade 2, 1361 Kbh. K	40
<i>Lars Jakob Muschinsky:</i>	
4. Trainee i læreruddannelsen	
– En ny måde at uddanne lærere på?	58
<i>Mette Rose:</i>	
5. Udvikling af praksisforankret sundhedsuddannelse	
– At skabe møder mellem fagligheder	68
<i>Niels Erik Hulgård Larsen:</i>	
6. Udvikl eller afvikl!	
– Uddannelsesudvikling med markedet som makker	82

Indledning

Den første artikel i denne udgivelse bærer titlen *Udvikling gennem afvikling* og den sidste artikel *Udvikl eller afvikl!* De to titler signalerer det spændingsfelt, inden for hvilket uddannelsesudvikling foregår på landets professionshøjskoler. Nogle gange er uddannelsesudviklingen deltagerstyret, andre gange ledelsesinitieret. Nogle gange foregår udviklingen med tanke på uddannelsessteders vaner, traditioner og historik, andre gange er den markedsstyret med fokus på tilpasning til de faktiske forhold i kommuner eller professioner. Nogle gange foregår uddannelsesudvikling i et netværkssamarbejde med repræsentanter fra praksis og uddannelse, andre gange har den udgangspunkt i uddannelsernes egne logikker. Vi placerer os som undervisere og konsulenter ved professionshøjskolerne i en position, hvor vi aktivt medvirker til at udvikle uddannelser. Vi er selv aktører i uddannelserne, og samtidig formulerer vi fremtidens bud på nye professionsuddannelser. Vi etablerer et professionsfagligt perspektiv. Eksisterende grunduddannelser som lærer-, pædagog- og sygeplejeuddannelser skal styrke deres praksisforankring. Helt nye diplomuddannelser skal udvikles, beskrives og certificeres. Vi forhandler betydning og retning i disse uddannelser og er med til at sætte dagsordenen for fremtidens professionsuddannelser og professionspraksisser.

I denne udgivelse fokuseres på beskrivelser og analyser af disse uddannelsesudviklingsprocesser. Hvad sker der, når nye initiativer og nyt indhold introduceres i uddannelserne? Hvad vil det sige, at en uddannelse skal knyttes mere til praksis, end den tidligere har været? Hvilke konsekvenser får det i uddannelserne, når studerende forlader monoprofessionerne og mødes i tværprofessionelle fora? Hvad ligger der i at koble praksis og teori – eller teori og praksis? Hvilken betydning får det for os som undervisere og konsulenter, at vi som ansatte i professionshøjskolerne også er uddannelsesudviklere? Det er nogle af de professionsfaglige diskussioner, der tages op i artiklerne.

Artiklerne er skrevet af kolleger i UCC, som det seneste år har deltaget i processer eller projekter, hvor uddannelse skulle udvikles. Oplægget til skribenterne var, at artiklerne skulle sætte fokus på nyeste tanker om uddannelsesudvikling og gerne tage udgangspunkt i konkrete idéer, eksperimenter eller udviklingsprojekter. Hvad 'boks' man med i de forskellige uddannelser i UCC, og hvordan gør man det?

Artiklerne formidler kultur og praksisser – og viser i hvilke retninger, vores professionsuddannelser bevæger sig i disse år.

God fornøjelse med læsningen!

Lene Storgaard Brok, fagredaktør

Lone Bæk Brønsted og Unni Lind

Udvikling gennem afvikling

– Et eksempel på moderniseringsprocesser
i pædagoguddannelsen

Indledning

Uddannelsesudvikling i professionshøjskolen UCC er en kompleks størrelse, bl.a. fordi udvikling i dag foregår lokalt, dvs. på den enkelte uddannelsesinstitution og centralt i UCC. Uddannelsesudvikling kan foregå i mange forskellige sammenhænge, fx som udvikling af faget DKK (Dansk, Kultur og Kommunikation) eller som et UCC-program for ledelsesudvikling. Denne artikel behandler emnet uddannelsesudvikling med fokus på pædagoguddannelsen. Med afsæt i vores erfaringer fra en arbejdsgruppe i professionshøjskolen UCC, der skulle arbejde med organiseringen af UCC's kommende tværmoduler, giver vi i denne artikel et indblik i, hvordan man på pædagoguddannelsen kan arbejde med uddannelsesudvikling.

For al uddannelsesudvikling gælder det, at en lang række forskellige aktører er impliceret. Disse indgår med hver deres historik i et fællesskab for en afgrænset periode. Fællesskabet etableres med henblik på udvikling, men en stor del af udviklingsarbejdet kommer også til at handle om afvikling og søgning efter mening og relevans. Dette er kendetegnende, når initiativer til uddannelsesudvikling sker lokalt eller centralt, frivilligt eller under tvang. I denne artikel argumenterer vi for, at afvikling af det 'gamle' er en del af udviklingen af det nye, og at denne afvikling også kan rumme et kritisk potentiale. For hvis vi anskuer udviklingen af vores uddannelser gennem historiske og kulturelle briller, vil vi se, at det er gennem erindringerne og erfaringerne med det tidligere, at nye sammenhænge og muligheder opstår.

En UCC-fortælling

En sommermorgen i august 2009 mødtes vi, otte engagerede undervisere fra fem forskellige uddannelser i Professionshøjskolen UCC¹, på institutionens matrikel i Buddinge Hovedgade. Anledningen var det første møde i den centrale globaliseringsgruppe², der bl.a. var nedsat for at komme med forslag til organisering af

-
- 1 Følgende uddannelsessteder var repræsenterede: Læreruddannelsen Zahle, Læreruddannelsen Blaagaard/KDAS, Pædagoguddannelsen Strandvejen, Pædagoguddannelsen Frøbel, Fysioterapeutuddannelsen Nordsjælland, Sygeplejerskeuddannelsen Nordsjælland samt Tekstilformidleruddannelsen.
 - 2 De centrale globaliseringsgrupper blev nedsat af UCC i 2009 med det formål at undersøge mulighederne for tilvalg for studerende på tværs af UCC's forskellige uddannelser. Grupperne var sammensat af undervisere på tværs af UCC's uddannelser.

tilvalg på tværs af UCC's forskellige uddannelser³. I gruppen opstod der hurtigt enighed om, at vi måtte præsentere os og vores forskellige uddannelser for hinanden for at få et bedre overblik over de forskellige uddannelsers organisering. Præsentationerne vakte en del latter og eftertanke. Sætninger blev startet med: "Jeg kommer fra Frøbelseminariet, eller hedder vi nu Frøbel *skråstreg* Hovedstaden?". "Ja, vi kalder os Højballe", eller: "Jeg kommer fra enheden... eller er det afdelingen..?". Kort sagt: det blev hurtigt tydeligt, at vi alle på forskellig vis var forvirrede over vores 'tilhørsforhold', samtidig med at vi nu sammen skulle forsøge at finde meningen i vores gruppeopgave. For overhovedet at kunne pege på konkrete tiltag og organiseringsmodeller på tværs af uddannelserne, var det derfor nødvendigt, at vi brugte tid på ikke blot at fortælle om traditionerne bag vores uddannelser, men også om den aktuelle situation, som flere af uddannelsesstederne befandt sig i nu og her. En situation, hvor flere af uddannelsesstederne var ramt af sammenlægninger, lederskift, ombygning, nye bekendtgørelser og fyringer. Dertil kommer, at nye kolleger hen ad vejen er kommet til fra andre seminarier med andre traditioner. Og så skal vi ikke glemme etableringen af professionshøjskolerne, som gjorde de forholdsvist selvstændige seminarier til afdelinger eller enheder under en UCC-paraply. Ikke overraskende havde hele denne historik stor betydning for forståelsen af uddannelserne og deres interesse i tilvalg.

Nu, et år efter, hvor idéen om tilvalg er blevet konkretiseret som obligatoriske tværmoduler for alle UCC-studerende, kan vi sige om dette gruppearbejde, at det dels var en forvirrende proces, hvor vi til tider havde svært ved at gennemskue vores roller og funktioner i UCC, dels et interessant og spændende samarbejde mellem undervisere fra forskellige uddannelser. Samarbejdet viste sig nemlig at kunne virke eksemplarisk i forhold til de idéer, vi arbejdede med i relation til de forskellige tilvalg. Ved dermed at arbejde sammen på tværs af uddannelserne oplevede vi det meningsfulde i sammen at finde frem til vores fælles mødesteder i uddannelserne. Vi gjorde det både fysisk ved at besøge hinandens uddannelsessteder, men også på et mere abstrakt plan gennem faglige diskussioner og udvikling af diverse mere eller mindre tydelige figurer og modeller, der kunne vise, hvor uddannelserne organisatorisk kunne skabe mødesteder for de studerende.

3 Netop dette udviklingsarbejde var i udgangspunktet frivilligt, da vi alle havde meldt os under fanerne af egen interesse. Dog kan man indvende, at arbejdet i nogen grad var blevet pålagt os som konsekvens af det politiske krav om, at professionshøjskolerne skal være tværprofessionelle.